

Agenda – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad: Hybrid – Ystafell Bwyllgora 4 I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Tŷ Hywel a fideogynadledda drwy Zoom Owain Roberts
Dyddiad: Dydd Iau, 16 Mai 2024 Clerc y Pwyllgor
Amser: 09.30 0300 200 6388
SeneddCyllid@senedd.cymru

Cofrestru

(09.00)

Rhag-gyfarfod preifat

(09.15–09.30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(09.30)

2 Cysylltiadau Rhynglywodraethol Cyllidol: Sesiwn dystiolaeth 5

(09.30–10.15)

(Tudalennau 1 – 19)

Shona Robison ASA, Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol,
Llywodraeth yr Alban

David Stevenson, Pennaeth yr Uned Cydlynu Cyllidol, Llywodraeth yr Alban

Ben Kerfoot, Uned Cydlynu Cyllidol, Llywodraeth yr Alban

Dogfennau ategol:

FIN(6)–12–24 P1 – Papur cefndirol gan Lywodraeth yr Alban

Briff Ymchwil y Senedd

3 Cynnig o dan Reol Sefydlog Rhif 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod hwn ac o ddechrau'r cyfarfod ar 22 Mai.

(10.15)

4 Cysylltiadau Rhynglywodraethol Cyllidol: Trafod y dystiolaeth

(10.15–10.30)

5 Cyllideb Atodol Gyntaf 2024–25: Cyrff a Ariennir yn Uniongyrchol
(10.30–11.00) (Tudalennau 20 – 37)

Dogfennau ategol:

FIN(6)–12–24 P2 – Papur blaen

FIN(6)–12–24 P3 – Llythyr gan Gomisiwn y Senedd – 10 Mai 2024

FIN(6)–12–24 P4 – Cyllideb Atodol Gyntaf Comisiwn y Senedd 2024–25

FIN(6)–12–24 P5 – Amcangyfrif Atodol Gyntaf Ombwdsmon Gwasanaethau
Cyhoeddus Cymru 2024–25

6 Ymchwiliad i gyfalaf trafodion ariannol: Papur cwmpasu
(11.00–11.30) (Tudalennau 38 – 44)

Dogfennau ategol:

FIN(6)–12–24 P6 – Papur cwmpasu

**7 Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol): Trafod y
llythyr draft**
(11.30–11.45) (Tudalennau 45 – 46)

Dogfennau ategol:

FIN(6)–12–24 P7 – Llythyr drafft

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Eitem 5

Yn rhinwedd paragraff(au) ix o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) ix o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Cyllideb Atodol 2024-25: Memorandwm Esboniadol

Mai 2024

Senedd Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl. Mae'r Senedd, fel y'i gelwir, yn deddfu ar gyfer Cymru, yn cytuno ar drethi yng Nghymru, ac yn dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Senedd:
www.senedd.cymru

Gellir cael rhagor o gopiâu o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

Ffôn: **0300 200 6565**

© **Hawlfraint Comisiwn y Senedd 2024**

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn y Senedd sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Cyllideb Atodol 2024-25:

Memorandwm Esboniadol

Mai 2024

Ffotalen y pecyn 31

Cynnwys

Cefndir	6
Memorandwm Esboniadol.....	7
Diwygiadau i'r Gyllideb.....	8
Addasiadau Priso Pensiwn - Staff y Comisiwn	8
Addasiadau Priso Pensiwn - Aelodau	8
Addasiadau i raddfeydd cyflog	9
Cwmpas y gyllideb	11

Cefndir

Cafodd Cyllideb y Comisiwn ar gyfer 2024-25 ei chynnwys yn y Cynnig Cyllideb Blynnyddol o dan Reol Sefydlog 20.26 ac fe'i cymeradwywyd yn y Cyfarfod Llawn ar 15 Tachwedd 2023, ar ôl bod yn destun gwaith craffu gan Bwyllgor Cyllid y Senedd.

Roedd y cynnig cyllideb yn darparu £72.195 miliwn o Gyllideb Adnoddau i'r Comisiwn gan ddarparu:

- Gwariant o dan reolaeth uniongyrchol y Comisiwn am weithrediadau;
- Y Gronfa Prosiectau (gan gynnwys Cyfalaf);
- Dwy gyllideb wedi'u clustnodi ar gyfer gwaith prosiect penodol;
 - Gwariant sy'n ymwneud â gwaith paratoi ar gyfer Diwygio'r Senedd;
 - Rhaglen waith Ffyrdd o Weithio;
- Dibrisiant (cost nad yw'n arian parod);
- Cost llog ar rwymedigaethau les fel sy'n ofynnol gan Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol (IFRS) 16 (cost nad yw'n arian parod);
- Y gyllideb a nodwyd ar gyfer Penderfyniad y Bwrdd Taliadau Annibynnol ar Gyflogau a Lwfansau'r Aelodau.

Darparwyd £1.800 miliwn ychwanegol ar gyfer addasiadau cyfrifyddu nad ydynt yn arian parod mewn cysylltiad â Chynllun Pensiwn Aelodau o'r Senedd, a hynny drwy'r gyllideb Gwariant a Reolir yn Flynyddol, a darparwyd £0.101 miliwn ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â swyddfa'r Comisiynydd Safonau a £0.627 miliwn ar gyfer Cymorth y Bwrdd Taliadau.

Gosodir y Memorandwm Esboniadol hwn i gydymffurfio â Rheol Sefydlog 20.32, gan gefnogi newidiadau i'w cynnig i gyllideb gymeradwy'r Comisiwn ar gyfer 2024-25, drwy Gynnig Cyllideb Atodol.

Memorandwm Esboniadol

Effaith cyllideb atodol y Comisiwn fydd cynyddu cyllideb gyffredinol y Comisiwn £0.935 miliwn a chynyddu'r gofyniad arian parod net £325 mil i gyfateb. Cynigir yr opsiynau a ganlyn:

- **Cynydd o £0.275 miliwn yng nghyllideb weithredol y Comisiwn i adlewyrchu'r newid yng nghyfraniad y cyflogwr at gynllun pensiwn y gwasanaeth sifil;**
- **Gostyngiad yn y gyllideb ar gyfer cyflogau Aelodau a chostau cysylltiedig o £0.096 miliwn i adlewyrchu gostyngiad yng nghyfraniadau pensiwn y cyflogwr;**
- **Cynydd o £0.456 miliwn yng nghyllideb weithredol y Comisiwn i gyllido addasiad i dair graddfa gyflog isaf y Comisiwn i gydnabod pwysau chwyddiant diweddar.**

Diwygiadau i'r Gyllideb

Addasiadau Priso Pensiwn - Staff y Comisiwn

Gosodwyd cyllideb 2024-25 ar 29 Medi 2023 ac fe'i trafodwyd yn y Cyfarfod Llawn ar 15 Tachwedd 2023. Roedd yn cynnwys datganiad o fwriad i ofyn am gyllid drwy broses y gyllideb atodol ar gyfer unrhyw daliadau cyflogwr ychwanegol i'w talu gan y Comisiwn o ganlyniad i ailbriso pensiwn teirblwydd Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Roedd cyllid ychwanegol ar gael gan Drysorlys EF i gyrff a ariennir yn uniongyrchol at y diben hwn. Gosodwyd Cyllideb Ddrafft y Comisiwn cyn yr ailbriso ac felly nid yw wedi'i chynnwys yn y gyllideb a osodwyd.

Mae'r ailbriso pensiwn yn golygu bod y lefelau cyfraniad, o 2024-25, sy'n daladwy gan y Comisiwn i'r cynllun pensiwn fel a ganlyn (gyda chyfraddau cyfraniadau blaenorol wedi'u cynnwys i'w cymharu):

Tudalen y pecyn 33

	Presennol (1/4/19 - 31/3/24)	Diwygiedig (1/4/24 - 31/3/27)
Band 1 (£23,000 ac yn is)	26.60%	28.97%
Band 2 (£23,001 i £45,500)	27.10%	28.97%
Band 3 (£45,501 i £77,000)	27.90%	28.97%
Band 4 (£77,001+)	30.30%	28.97%

Yr effaith ar y gyllideb sy'n ofynnol gan y Comisiwn yw cynnydd o £0.275 miliwn

Addasiadau Priso Pensiwn - Aelodau

Cafodd Pensiwn yr Aelodau ei ailbriso hefyd gan Adran Actiwari Llywodraeth y DU yn ystod blwyddyn ariannol 2023-24 gydag argymhelliad i ostwng cyfradd cyfraniad y cyflogwr o 19.9 y cant i 18 y cant o 1 Ebrill 2024. Mae hyn yn sicrhau gostyngiad cyfatebol yn y swm sydd ei angen ar gyfer y gyllideb o £0.095 miliwn. Unwaith eto, cwblhawyd yr ailbrisiad hwn yn rhy hwyr i'w gynnwys yn y gyllideb a osodwyd.

Effaith y Gyllideb

Effaith y ddau brisiad pensiwn fydd:

- **Cynnydd yng nghyllideb y Comisiwn o £0.275 miliwn**
- **Gostyngiad yn y gyllideb o ran Penderfyniad y Bwrdd Taliadau o £0.096 miliwn**
- **Cynnydd yn y gofyniad arian parod net o £0.180 miliwn**
- **Bydd y ddau newid yng nghost y pensiwn yn cael eu cyfuno i'r llinell sylfaen ar gyfer blynyddoedd i ddod.**

Addasiadau i raddfeydd cyflog

Mae gan y Comisiwn gytundeb cyflog ar waith tan fis Mawrth 2025, sef y sail ar gyfer ei gais am y gyllideb. Fel rhan o drafodaethau parhaus gydag Ochr yr Undebau Llafar am y cytundeb cyflog newydd o fis Ebrill 2025, codwyd mater penodol gan Ochr yr Undebau Llafar sy'n atal trafodaethau rhag bwrw ymlaen ar gyfer y cytundeb cyflog nesaf ar gyfer 2025-26 a'r blynyddoedd canlynol, yw a) bod y graddfeydd cyflog is o fewn y Comisiwn yn methu â bod yn gyson â chwyddiant a b) nad yw'r graddfeydd cyflog hynny yn debyg i'r graddfeydd cyflog cyfatebol yn Llywodraeth Cymru.

Mae'r Comisiwn yn derbyn y farn hon, gan gydnabod bod effaith yr argyfwng costau byw wedi cael ei deimlo'n fwy gan y staff ar gyflogau is a'r angen i godi gyfuwch â chyfraddau marchnad er mwyn recriwtio i'r sefydliad. Nid yw'r Comisiwn, yn unol â gofynion cyllidebol, ond wedi cyllidebu ar gyfer y cytundeb cyflog cyfredol ar gyfer 2024-25. Cynigiwyd addasiad i raddfeydd cyflog gyda chost o £0.456 miliwn. Ni fyddai'r Comisiwn yn gallu cyllido'r newidiadau i'r graddfeydd cyflog o'r cyllidebau presennol oherwydd maint rhaglenni Diwygio'r Senedd a Ffyrdd o Weithio i'w cyflawni yn 2024-25 a'r angen i gynnal adnoddau staffio digonol i wneud hynny.

Byddai'r cynigion yn golygu newid y 3 graddfa gyflog isaf fel a ganlyn:

Graddfa gyflog	Pwynt cyflog	Presennol	Yr hyn sy'n cael ei gynnig
Cymorth Tîm	1	£23,781	£24,500
Cymorth Tîm	2	£24,922	£26,250

Graddfa gyflog	Pwynt cyflog	Presennol	Yr hyn sy'n cael ei gynnig
Cymorth Tim	3	£26,062	£28,000
EO	1	£27,365	£29,400
EO	2	£28,294	£30,870
EO	3	£29,540	£32,414
EO	4	£32,840	£34,034
HEO	1	£35,158	£35,736
HEO	2	£37,015	£37,523
HEO	3	£38,847	£39,399
HEO	4	£42,635	£42,635

Nid effeithir ar raddau uwch na HEO a byddant yn cynyddu ar y raddfa bresennol. Gofyniad allweddol wrth ddatrys y mater o ran y raddfa gyflog hefyd fu'r angen i gynnal y gwahaniaeth o 5 y cant rhwng bandiau, felly mae angen addasu'r holl fandiau cyflog hyd at HEO band 3 fel y gwelir yn y tabl uchod.

Effaith y Gyllideb

Yr effaith fyddai:

- **Cynnydd yng nghyllideb y Comisiwn o £0.456 miliwn**
- **Cynnydd yn y gofyniad arian parod net o £0.456 miliwn**
- **Bydd y gost hon yn cael ei chyfuno i'r llinell sylfaen ar gyfer blynyddoedd i ddod.**

Cwmpas y gyllideb

Gosodir y cyflwyniad cyllidebol hwn yn unol â Rheol Sefydlog 20 y Senedd i helpu i lunio Cynnig y Gyllideb sy'n ofynnol yn ôl adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r cyflwyniad hwn yn ceisio diwygio gofynion Comisiwn y Senedd o ran adnoddau a gofynion y gwariant a reolir yn flynyddol ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2025.

Mae'r Cynnig Cyllideb Atodol yn awdurdodi defnyddio'r adnoddau net ar gyfer gwasanaethau a dibenion yr Aelodau a Gwasanaethau'r Senedd. Mae'r cynnig yn cynnwys uchafswm yr incwm (neu'r adnoddau cronus) y gellir ei gadw i'w ddefnyddio ar gyfer y gwasanaethau hynny ac at y dibenion hynny yn hytrach na'i fod yn cael ei dalu i Gronfa Gyfunol Cymru, a'r arian parod y bydd angen ei gael o'r gronfa i dalu am y cyfansymiau net y rhagwelir y bydd y Comisiwn yn gorfod eu talu.

Nodir cyllideb ddiwygiedig 2024-25 Comisiwn y Senedd, sy'n mynd i'r afael â'r gofynion diwygiedig, yn Nhabl 1 isod.

Adnoddau ac eithrio adnoddau cronus i'w defnyddio gan Comisiwn y Senedd ("y Comisiwn") ar gostau adnoddau a chyfalaf sy'n gysylltiedig â gweinyddu a gweithredu gwasanaethau i gefnogi'r Senedd; hyrwyddo'r Senedd gan gynnwys taliadau i'r Comisiwn Etholiadol ac eraill; taliadau mewn perthynas â'r Comisiynydd Safonau a'r Bwrdd Taliadau; unrhyw daliadau eraill sy'n ymwneud â swyddogaethau'r Senedd neu'r Comisiwn.	72,830
Adnoddau ac eithrio adnoddau cronus i'w defnyddio gan y Comisiwn mewn perthynas â phenderfyniadau'r Bwrdd Taliadau a gwariant mewn perthynas â darparu Cynllun Pensiwn Aelodau'r Senedd.	
Adnoddau cronus i'w cadw yn unol ag adran 120(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 a'u defnyddio gan y Comisiwn:	£100
<ul style="list-style-type: none"> ▪ o'r broses o gael gwared ar asedau sefydlog ac incwm cyfalaf arall i'w ddefnyddio i brynu neu gaffael asedau sefydlog; neu ▪ incwm rhent; rhoddion; grantiau; ad-daliadau ac incwm o werthiant masnachol a gwasanaethau eraill a ddarperir i'r cyhoedd ac eraill i'w defnyddio ar gyfer costau gweinyddu'r Senedd. 	
Y swm a ddaw o Gronfa Gyfunol Cymru i dalu am y symiau y rhagwelir y bydd angen eu talu o fewn y flwyddyn mewn perthynas â'r gwasanaethau uchod ac at ddibenion ar wahân i dderbynebau y gellir eu cadw a TAW y gellir ei adennill	68,000

Mae tabl 2 isod yn cysoni'r gofyniad adnodd net â'r gofyniad i dynnu arian o Gronfa Gyfunol Cymru.

Tabl 2: Gofyniad Arian Parod	£'000 2024-25 Gosodwyd	£'000 2024-25 Diwygiedig
Gofyniad refeniw net yr Aelodau	19,180	19,084
Swyddfa'r Comisiynydd Safonau	101	102
Costau'r Bwrdd Taliadau Annibynnol	627	634
Diwygio'r Senedd	666	671
Ffyrdd o Weithio	281	281
Gofyniad refeniw net y Comisiwn	46,391	47,109
Gofyniad cyfalaf net	3,149	3,149
Gwariant a reolir yn flynyddol	1,800	1,800
Is-gyfanswm	72,195	72,830
Addasiadau		
Dibrisiant	(4,750)	(4,750)
Taliadau llog/Addasiadau cyfalaf	(610)	(610)
Taliadau rhent	2,330	2,330
Newidiadau mewn darpariaethau	(1,800)	(1,800)
Newidiadau o ran y dyledwyr a'r credydwyr	0	0
Is-gyfanswm	(4,830)	(4,830)
Gofyniad arian parod net o Gronfa Gyfunol Cymru	67,365	68,000
Cynnydd mewn gofyniad arian parod		635

Tudalen y pecyn 35

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Cyllideb Atodol 1af - 2024/25

Memorandwm Esboniadol i Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Mae'r cyflwyniad o'r Gyllideb Atodol hwn wedi'i baratoi yn unol â Rheolau Sefydlog 18A.2 a 20.36 Senedd Cymru (dyddiedig Medi 2023).

Crynodeb

Cynigir yr amrywiad canlynol i'r cynnig cyllideb blynyddol:

- Cynnwys incwm ychwanegol a gwariant cyfatebol (£45k) i adlewyrchu secondiad aelod o staff OGCC i Gomisiwn y Senedd, o fis Ionawr 2024. Mae'r gwariant i gwrdd â'r gost o ôl-lenwi'r swydd.

Secondiadau Staff

Mae gennym aelod o staff sydd wedi cael ei secondio i Gomisiwn y Senedd am 12 mis o fis Ionawr 2024. Bydd hyn yn arwain at incwm ychwanegol o £45k ar gyfer 2024/25. Mae'r Gyllideb Atodol hon yn cynnwys cynnydd yn ein hincwm i adlewyrchu'r newid hwn. Fodd bynnag, byddwn hefyd yn mynd i gostau staff ychwanegol o £45k i ôl-lenwi'r swydd wag y mae hyn yn ei chreu. Felly dim yw effaith net y secondiad hwn.

Diweddariad ar y adeilad y swyddfa

Yn ymateb yr Ombwdsmon i argymhellion y Pwyllgor, yn ei adroddiad ar y Gwaith Craffu Blynyddol ar Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, rhoesom ddiweddariad ar y cynnydd tuag at leihau nifer yr adeilad swyddfa a ddefnyddiwn. Ar yr adeg honno, ym mis Ionawr, roeddem wedi gadael llawr cyntaf ac ail lawr ein llety ac roeddem wrthi'n chwilio am denantiaid newydd i gymryd yr ardaloedd hyn. O dan y brydles bresennol, mae rhent ar yr ardaloedd hyn yn ddyledus tan fis Awst 2025, ac rydym hefyd wedi bod yn ceisio ildio'r ardaloedd dros ben hyn i'r landlord ar delerau derbyniol. Rydym yn gweithio i leihau taliadau ildio a thaliadau dadfeiliadau. Er nad oes cytundeb eto, mae cynnydd da yn cael ei wneud a byddwn yn parhau i roi diweddariad ar gynnydd i'r Pwyllgor. Bydd unrhyw arbedion a wneir, o leihau gofod y swyddfa, yn cael eu buddsoddi i'n helpu i ateb y galw am ein gwasanaethau ac mewn gwella gwasanaethau, yn enwedig buddsoddi mewn technoleg gwybodaeth.

Pob ffigwr mewn £000s	Amcangyfrif	Newidiadau	Amcangyfrif Diwygiedig
Cyflogau staff a chostau cysylltiedig	4,960	45	5,005
Buddsoddi mewn gwella gwasanaeth - staff	120		120
Eiddo a chyfleusterau	216		216
Ffioedd proffesiynol	263		263
Costau TG	327		327
Buddsoddi mewn TG a Strategaeth Ddigidol	50		50
Costau swyddfa	102		102
Teithio, hyfforddi a recriwtio	42		42
Cyfathrebu	68		68
Cyfanswm Gwariant Refeniw	6,148	45	6,193
Cyfanswm Incwm	(27)	(45)	(72)
Gwariant Refeniw Net	6,121	-	6,121
Gwariant Cyfalaf - DEL	5		5
Cyfanswm yr Adnoddau Gofynnol	6,126	-	6,126
Dibrisiant ac amorteiddio	70		70
Dibrisiant – asedau wedi'u prydlesu	155		155
Tâl llog – asedau wedi'u prydlesu	7		7
AME Cyfalaf - dadfeiliadau	-		-
Cyfanswm Gwariant Adnoddau	6,358	-	6,358
Dibrisiant ac amorteiddio	(70)		(70)
Dibrisiant – asedau wedi'u prydlesu	(155)		(155)
Tâl llog – asedau wedi'u prydlesu	(7)		(7)
AME Cyfalaf - dadfeiliadau	-		-
Newid mewn cyfalaf gweithio	198		198
Symudiadau eraill nad ydynt yn arian parod	20		20
Gofynion Arian Parod gan WCF	6,344	-	6,344

Eitem 6

Yn rhinwedd paragraff(au) ix o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon